

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЕКТНОГО ПІДХОДУ в методичній роботі з педагогічним колективом навчального закладу
(з досвіту роботи Русанової С.Г. методиста Томаківського професійного аграрного ліцею)

Проектне навчання в освіті

Один із важелів удосконалення та модернізації навчально-виховного процесу який спрямований на формування професійної компетентності, збереження та розвиток творчого потенціалу всього колективу, вироблення інноваційного стилю діяльності, підготовки викладачів, майстрів виробничого навчання до пошукової діяльності, роботи в нових умовах і є тією рушійною силою, яка потребує постійного оновлення знань педагогів, спонукає їх до самоосвіти і самовдосконалення є науково-методична робота.

Провідним механізмом управління розвитком професійно-технічної освіти є технологія педагогічного проектування як особливий і своєрідний вид творчої науково-дослідної діяльності, який передбачає застосування різних методів та форм організації індивідуальної та колективної роботи педагогічних працівників.

Метод проектів у методичній роботі – це організація такого навчання, коли педагоги здобувають знання і навички у процесі планування й виконання практичних завдань-проектів, які поступово ускладнюються.

Практика підтверджує доцільність і необхідність проектування в професійно-технічних навчальних закладах, оскільки це свідчить про перспективи розвитку навчального закладу, пріоритетні напрямки його діяльності, оновлення й осучаснення навчально-виробничого та навчально-виховного процесів через упровадження сучасних освітніх технологій, а також різних педагогічних ситуацій (стан системи діяльності, стосунки в педагогічному колективі та ін..)

Проектне навчання істотно змінює роль методиста в керівництві діяльністю педагогічного колективу. Змінюються його функції: він стає консультантом, координатором, радником, керується своїм досвідом та вивченим передовим педагогічним досвідом інших педагогів.

Навчання педагогів техніці педагогічного проектування є однією з істотних умов розвитку освітнього простору, а створення педагогами власних педагогічних проектів – одним із показників продуктивності процесу навчання. Відмінною рисою педагогічного проектування є те, що воно спрямоване на створення і зміну організованих процесів розвитку, виховання і навчання, а також дозволяє обґрунтувати прогноз, розробку і реалізацію тих змін у конкретному педагогічному середовищі, які сприяють його вдосконаленню.

З огляду на вище зазначене ми взяли участь у регіональних проектах НМЦ ПТО у Дніпропетровській області. У процесі їх виконання набули досвід колективної педагогічної діяльності орієнтованій на досягнення якісних змін у навчально-виховному процесі.

Участь у педагогічному проекті

З нагоди 95-річчя від дня народження Василя Сухомлинського, українського педагога, вченого та письменника НМЦ ПТО в Дніпропетровській області було започатковано педагогічний проект «Самоосвіта як основний фактор удосконалення педагогічної майстерності, розвитку професійної компетентності та підвищення якості навчально-виховного процесу в ПТНЗ». Протягом навчального року наш заклад впроваджував педагогічний проект.

Учасниками педагогічного проекту були педагоги та учні навчального закладу. Всього в проекті прийняло участь 138 чоловік.

Реалізація педагогічного проекту розпочалася з організаційного напрямку, що включав в себе ознайомлення педагогічного колективу з проектом, створення творчої та експертної груп з впровадження проекту, розроблення плану методичних заходів методичного кабінету в межах проекту, консультування педагогів щодо розробки індивідуальних планів самоосвіти.

Науково-інформаційний напрямок, передбачав проведення

діагностування педагогів на початку проекту, проведення навчальних семінарів, педагогічних читань щодо питань самоосвіти, тренінгів, а також анкетування по закінченню проекту.

Наступним етапом реалізації проекту став творчий напрямок, до речі один із найцікавіших, що передбачав впровадження нових форм самоосвіти, удосконалення технологій проведення уроку, створення власної ефективної системи викладання дисциплін, визначення шляхів вирішення обраної самоосвітньої проблеми та ін.

Науково-практичний напрямок – це узагальнення роботи педагогічних працівників, вивчення та обмін досвідом, як підсумок - проведення Єдиного методичного дня в ліцеї, участь у методичному відео марафоні, проведення виставки кращих робіт педагогів у формі методичного вернісажу педагогічних ідей і знахідок засобами самоосвіти за тематикою «Творчість як прояв професійної компетентності», методичних напрацювань методиста ліцею у напрямку «Самоосвіта як підвищення компетентності педагога», фотовиставки «Ми в проекті» та «Від творчого педагога до творчого учня», педагогічної ради «Педагогічний проект – як нова форма методичної роботи в навчальному закладі».

Впровадження в практику набутого під час проекту досвіду, створення бази даних за напрямками проекту, аналіз статистичних даних, виявлення творчого досвіду педагогічних працівників, підготовка збірки кращого досвіду – це етап аналітичних результатів.

Результати виконаної методичної роботи в педагогічному проекті

Протягом впровадження проекту з педагогами проводилася діагностика, опитування, анкетування. Всі матеріали опрацьовувались творчою та експертними групами і в результаті була сформована аналітика росту педагогічного зростання педагогічного працівника та виявлено його творчий потенціал. Творчість викладача реалізувалася в дидактичній, виховній, громадсько-педагогічній підсистемі та підсистемі

самовдосконалення.

Провівши аналіз діяльності педагогічних працівників у відповідності до таблиць складених ними та сформувавши підсумкову таблицю узагальнення даних про виконання педагогічного проекту, можна стверджувати, що новаторський рівень творчої педагогічної діяльності притаманний невеликій кількості педагогів, оскільки потребує розв'язання педагогічної проблеми оригінально, з високою результативністю на інноваційній основі. Є педагоги які проявляють себе на конструкторському рівні, що передбачає діяльність на основі самоаналізу та знання психолого-педагогічних особливостей учнівського колективу та ін.

Наш заклад вперше брав участь у такому масштабному педагогічному проекті, масштабному в тому сенсі, що були задіяні різні напрямки педагогічної діяльності і навчально-виробничий процес, і виховний, колективна робота з педагогічними працівниками, з учнями. І тема проекту доречна, актуальна не лише під час проекту, а й під час всієї педагогічної діяльності викладача чи майстра виробничого навчання. Самоосвіта для педагога повинна бути на першому місці, оскільки для того щоб навчати інших, щоб досягти мети, необхідно самому постійно навчатись. Прагнення до знань, психологічна готовність педагога до об'єктивної потреби навчатись протягом своєї педагогічної кар'єри є безперечним гарантом його професійного становлення.

На мою думку дуже доречно впроваджувати педагогічні проекти, все ж таки це досвід, це впровадження чогось для себе нового, а все нове приваблює, це і удосконалення своєї майстерності, створення своєї власної методики, чи системи викладання навчальних дисциплін іншими словами „know how” – нове, власне напрацювання.

Робота педагогічного колективу в проекті

В рамках педагогічного проекту «Самоосвіта як основний фактор удосконалення педагогічної майстерності, розвитку професійної компетентності та підвищення якості навчально-виховного процесу в ПТНЗ»

протягом **вересня – листопада** у відповідності до «Плану методичних заходів методичного кабінету у межах проекту» було проведено діагностування та анкетування педагогічних працівників з метою виявлення науково-методичної проблемної теми.

Протягом року в рамках проекту проводились наступні заходи:

1. На засіданні методичних об'єднань були розглянуті основні напрямки методичної роботи навчального закладу на 2013-2014н.р. щодо реалізації проекту, було ухвалено план методичних заходів ліцею у межах проекту.

2. Методичне засідання голів методичних комісій з аналізом і обговоренням вхідних результатів діагностичних анкет педагогічних працівників, виявленням проблем, сильних та слабких позицій викладачів та майстрів виробничого навчання, визначення подальшого шляху підвищення кваліфікаційного рівня педагога засобами самоосвітньої діяльності.

3. Для педагогічних працівників ліцею проведений *навчальний семінар* на тему «Плануємо роботу з питань самоосвіти».

4. Методистом ліцею проведений тренінг щодо формування портфоліо викладача та майстра виробничого навчання «*Моя самоосвіта*».

5. На методичних об'єднаннях відбулися *педагогічні читання* на тему «Самоосвіта як чинник удосконалення професійної майстерності педагога», інструктивно-методична нарада для майстрів виробничого навчання на тему «Урок - основна форма організації навчання в сучасному ПТНЗ».

6. Проведений *консиліум* на тему «Нетрадиційні уроки як форма розширення кругозору учнів». На консиліумі відбулося обговорення та обмін досвідом педагогічних працівників щодо використання у своїй педагогічній діяльності нетрадиційних форм навчання.

7. Проведено *педагогічну раду* «Педагогічний проект – як нова форма методичної роботи в навчальному закладі».

8. Серед інженерно-педагогічного колективу проводився **диспут** «*Як зробити самоосвіту максимально ефективною?*».

9. Проведено анкетування педагогічних працівників, в результаті якого виявлено, що для більшості педагогічних працівників – самоосвіта являється інструментом для отримання цілей, але 25% педагогів вважають самоосвіту – самоціллю, тобто таке самонавчання яке спонукає до виявлення чогось цікавого, нового, що не потребує ні певних програм, ні підготовок.

10. Проводилась інструктивно-методична нарада з вивчення *передового педагогічного досвіду* роботи педагогів КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» за темою: *«Самоосвіта педагога як умова підвищення його професійної компетентності»* з плануванням обговорення даного матеріалу на педагогічних читаннях.

11. Проведені *педагогічні читання* для категорії педагогів «Майстри виробничого навчання» на тему: «Самоосвіта як чинник удосконалення педагогічної майстерності педагога». Педагогічні читання проводились під гаслом вислову К.Д.Ушинського: *«Учитель живе до тих пір, поки він учить, коли він перестає учитися, у ньому вмирає вчитель»*.

Використовуючи форму проведення педагогічних читань таку як «Круглий стіл» було проведено обговорення питання щодо створення організованої системи методичної роботи педагогічного колективу з питань самоосвіти. Кожен майстер в/н мав змогу виступити та обґрунтувати на власному досвіді поняття самоосвіти, як системи роботи педагога.

Виступи майстрів виробничого навчання за напрямками:

1. Самооцінка діяльності педагога

Тема виступу: «Вироблення індивідуального стилю професійної діяльності педагога»

2. Самоаналіз діяльності педагога

Теми виступів: «Педагогічний аналіз і самоаналіз як умова розвитку професійної майстерності майбутніх фахівців»; «Самоаналіз та самооцінка професійної діяльності»

3. Самоорганізація діяльності педагога

Тема виступу: «Самоорганізація особистості педагога»

4. Самовдосконалення педагогічної діяльності

Тема виступу: «Організація психологічної освіти педагога»

5. Самоконтроль педагогічної діяльності

Тема виступу: «Мотивація і наслідки моральної діяльності педагога»

Маємо результат: майстри, як педагогічні працівники, що володіють професійними навичками, дійшли висновку, що саморозвиток педагога – це результат професійної творчості, а не тільки приросту знань, умінь і навичок. Таким чином, як писав В.Сухомлинський: «Покликанням педагога стає інтерес помножений на працю».

12. Проведені *педагогічні читання* для категорії педагогів «Викладачі» на тему: «Самоосвіта як чинник удосконалення педагогічної майстерності педагога». Педагогічні читання проводились під гаслом вислову М.Фуллана «Учитель – це той, хто думає про зміни й інновації як про своє життя».

У формі «Круглого столу» проводилось обговорення визначеної теми, викладачі ділились своїм досвідом з питань самоосвіти. Тематика виступів була різною, але дійшла одного висновку, що самоосвіта педагога – необхідність сучасного суспільства. «Будь-яка справжня освіта досягається шляхом самоосвіти» - говорив М.Рубакін.

Тематика виступів викладачів:

1. «Компетентність педагога та самоосвіта»
2. «Самоосвіта вчителя – самоціль чи необхідність, міф чи реальність?»
3. «Самостійна робота учнів як спосіб адаптації до професійної діяльності в сучасному світі»
4. «Використання різних форм і методів активізації діяльності учнів на уроках»
5. «Застосування ІКТ на уроках гуманітарних дисциплін. З досвіду створення електронних підручників»

В обговоренні брали участь молоді спеціалісти, які тільки розпочали свою педагогічну діяльність і також мали плани щодо своєї самоосвіти. «Молодий спеціаліст стає хорошим учителем, перш за все, завдяки обстановці творчої праці педагогічного й учнівського колективів» - говорив В.О.Сухомлинський.

13. Для категорії педпрацівників «Викладачі» була проведена інструктивно-методична нарада на тему: «Самостійна робота як засіб активізації учнів у процесі навчання». Інструктивно-методична нарада

проводилась під гаслом «Тільки самостійно набуті знання формують творчий підхід до пізнавальної діяльності, до якісного засвоєння змісту навчальних предметів» (за В.Сухомлинським). Під час наради було проведено обговорення даної теми щодо виявлення нових та ефективних форм самостійної роботи з учнями під час навчальної діяльності. Викладач математики поділилася з колегами практичним досвідом щодо комп'ютерної підтримки самостійної роботи учнів на уроках та дала характеристику рівням самоосвітньої діяльності учнів. Підсумовуючи свій виступ, викладач зазначила, що «самостійна робота учня є наслідком правильно організованої його навчальної діяльності на уроці, що мотивує самостійне її розширення, поглиблення і продовження у вільний час».

14. Для категорії педпрацівників «Майстри виробничого навчання» був поведений семінар у формі «Круглий стіл» на тему: «Самостійна робота учнів як форма організації навчання».

15. В рамках педагогічного проекту у навчальній групі юнаків майстрами виробничого навчання був проведений нетрадиційний урок виробничого навчання у формі «Ділової гри» з метою формування вмінь та навичок планування виробничого процесу, виховання свідомого відношення до роботи, формування вміння раціонально використовувати робочий час та дбайливого ставлення до витрат матеріалів, робочого інструменту та ін.

Учнівська група була поділена на шість бригад, кожна бригада вибрала собі бригадира, також було обрано «головного інженера». Кожна бригада за час виробничого навчання пройшла шість етапів роботи, на кожному етапі необхідно було виконати завдання: скласти подання для одержання необхідного інструменту, скласти «дефектну», виконати перелік робіт та ін.

На початку та кінці уроку були проведені зрізи знань учнів з теми у формі тестування з розділу «Система технічного обслуговування і ремонту машин».

16. В рамках природничо-математичного тижня були проведені серед учнів ліцею: конкурс електронних презентацій «80 днів навколо світу» та **урок – КВК** з математики на тему «Об'єм конуса і піраміди».

17. За планом роботи методичного кабінету у межах педагогічного проекту педагогами ліцею було сформоване авторське портфоліо «Моя самоосвіта», а також було проведено аналітичну роботу творчої та експертної груп, що включала в себе діагностику, тестування та анкетування учасників педагогічного проекту, створення банку інформації щодо впровадження проекту. Для інформування колективу були випущені методичні бюлетені з впровадження проекту та розроблені рекомендації щодо заключного етапу роботи над проблемним питанням.

18. У рамках педагогічного проекту була прийнята участь у методичному відео мості викладачів обласної методичної секції суспільних дисциплін з впровадження проекту «Самоосвітня робота учнів – як форма організації навчання». Під час відео-мосту викладачем історії був представлений педагогічний досвід щодо самостійної пізнавальної діяльності учнів на уроках історії, нові підходи дидактичного забезпечення самостійної роботи учнів та підведені результати роботи в проекті.

19. Виставка методичних робіт педагогів та презентація результатів участі методичних об'єднань у проекті.

20. **«Єдиний методичний день».** Відкриття Єдиного методичного дня в ліцеї розпочалося з привітання директором всіх учасників проекту та врученням педагогам інформаційного бюлетеня методичних заходів, а також на згадку про участь в проекті кожний педагог отримав збірку «В.Сухомлинський про професію вчителя», яка містить вибране з його педагогічної спадщини: цитати, вірші, казки, мудрі поради та ін.

Цитуючи Василя Олександровича «Вчительська професія - це людинознавство, постійне, те, що ніколи не припиняється, проникнення у складний духовний світ людини. Чудова риса – постійно відкривати в людині нове, дивуватися новому, бачити людину в процесі її становлення – один із тих корінь, які живлять покликання до педагогічної праці».

Під час проведення методичного дня працювали виставки методичних напрацювань методиста, кращих творчих робіт педагогів-учасників проекту в

рамках методичного вернісажу педагогічних ідей і знахідок, а також фотовиставки.

Наступним заходом під назвою «Ми в проекті» були презентації кращих практичних досягнень педагогів, визначених за результатами анкетуванням педагогічного колективу), представлення їх передового педагогічного досвіду як результат виконання плану самоосвіти. Педагоги демонстрували відео-фрагменти уроків, аналізували чи досягли очікуваного результату.

Педагогічному колективу були представлені відео-фрагменти:

- використання елементів гри на уроці бухгалтерського обліку;
- віртуальний кінозал, майстер-клас із створення по-кадрової анімації та створення фрагментів мультфільмів, рефлексія на уроці виробничого навчання з професії «Оператор комп'ютерного набору»;
- електронне тестування, перегляд презентації майстра, майстер-клас, учнівські презентації на уроці виробничого навчання з професії на уроці виробничого навчання з професії «Слюсар-ремонтник»
- використання нових інформаційних методів у вигляді буклету «Пам'ятка молодому трактористу» на уроці виробничого навчання з професії «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» виготовлена майстром в/н.

В ході проведення методичного дня був проведений круглий стіл «Я в педагогічному проекті», де кращі педагоги мали змогу поділитися своїм новим педагогічним досвідом, а саме реалізацією власного проекту. Так був представлений учнівсько-викладацький проект «Українці в світі. Роксолана», який створений у програмі Prezi, що об'єднав різні напрямки дослідницької діяльності з історії, художньої культури, літератури, мистецтва та ін.

Впровадженням нових форм самоосвіти, став творчий портрет педагогічного колективу під назвою «Поетичне асорті». Це нетрадиційна форма роботи з педагогами, що розвиває пізнавальну активність, стимулює самоосвіту, розвиток творчої ініціативи, забезпечує формування в колективі

атмосфери плідного співробітництва. Цей захід відбувся під гаслом: «У поетичній творчості, у слові зливаються думка і краса».

Також було презентовано перед педагогічним колективом алгоритм створення власного порт фоліо самоосвіти майстра в/н.

Наступним етапом була демонстрація аналітичних матеріалів за підсумками проекту щодо нових форм самоосвіти педагогів та нових форм позакласної діяльності учнів започаткованих в ліцеї під час виконання педагогічного проекту, також визначений рівень професійної компетентності виконавців проекту за підсумковими критеріями та оцінкою учасників навчально-виховного процесу.

По закінченню проведення Єдиного методичного дня відбувся відео марафон на обласному рівні, як нова інтерактивна форма методичного супроводу, де були підведені підсумки роботи педагогічного колективу в проекті, з виступами кращих педагогів щодо нового педагогічного досвіду у рамках педагогічного проекту.

По завершенню методичного дня, підвівши підсумки, директор ліцею привітав усіх учасників проекту, а кращі педагоги були нагороджені грамотами.

«Прагнення до знань, психологічна готовність педагога до об'єктивної потреби навчатись протягом своєї педагогічної кар'єри є безперечним гарантом його професійного становлення» - говорив В.Сухомлинський.

Педагогічна самоосвіта – це цілеспрямована і планомірна, безперервна і усвідомлена самостійна робота викладача, спрямована на підвищення своєї професійної кваліфікації протягом його педагогічної діяльності.

ПРОГРАМА ПРОВЕДЕННЯ ЄДИНОГО МЕТОДИЧНОГО ДНЯ
в ДПТНЗ «Томаківський професійний аграрний ліцей»
«Самоосвіта як форма неперервного підвищення кваліфікації та професійної компетентності в діяльності педагога»

1. Фотовиставка *«Ми в проекті», «Від творчого педагога до творчого учня».*

2. Виставка розробок методиста **«Самоосвіта як підвищення компетентності педагога»**

3. Методична виставка кращих творчих робіт педагогічних працівників, які працювали в проекті **«Вернісаж педагогічних ідей»**

4. Круглий стіл **«Я в педагогічному проекті. Нові форми самоосвіти в ПТНЗ»**

- спільний викладацько-учнівський проект «Українці у світі. Випуск 1. Т.Шевченко (до 200-річчя з дня народження); Випуск 2. Роксолана»);

- «Поетичне асорті» - поетичне мистецтво педагогічного колективу.

5. Презентація тематичної виставки **«Моє порт фоліо»**

6. Випуск інформаційно-методичного бюлетеня **«Самоосвіта, як фактор підвищення компетентності педагога в міжтестастійний період»** (аналітичні матеріали за підсумками проекту)

7. Практика самоосвіти:

- Майстер-клас з бухгалтерського обліку. Тема: «Заробітна плата»

- Відкритий урок виробничого навчання у групі «Оператор комп'ютерного набору» на тему: «Анімація» (форми проведення: майстер-клас, учнівський кінозал та ін.)

- Майстер-клас виробничого навчання на тему: «Слюсарні роботи. Різання металу»

- Майстер-клас виробничого навчання на тему: «Водіння трактора»

- Проведення уроку-КВК з математики

8. Підведення підсумків методичного дня.

9. Випуск методичних матеріалів (збірника) за підсумками проведення єдиного методичного дня в навчальному закладі.

Процес створення проектів у рівній мірі є ефективним як для професійного зростання педагогів, так і для інноваційного навчання учнів, оскільки розвиває проєктувальні навички його учасників, уміння орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати набуті знання на практиці, формує вміння самостійно конструювати власну діяльність.

Педагог усвідомлює власну педагогічну місію – змінити на краще якість життя своїх вихованців, виховати потребу у саморозвитку, у змістовній життєтворчості, прагне до експериментування, до самовдосконалення. Він ініціативний, активний, креативний, компетентний, має розвинену проектно-конструктивну свідомість, здатний оцінити нові ідеї, використовувати їх в своїй роботі, а головне, спроможний створити свій власний творчий проект, проект своєї дослідницької діяльності, іншими словами - свою освітню технологію.

Таким чином можна стверджувати, що проектна модель освітнього процесу – це сукупність здійснення певних дій, згуртування та об'єднання педагогічного колективу, впорядкування основних компонентів функціонування проектного навчання та створення моделі системи методичної роботи як технології педагогічного проектування.

Робота у другому проекті в якому ми взяли участь, на відміну від першого, була складнішою, оскільки він був учнівським і педагоги-наставники були лише координаторами і консультантами, а досвіду роботи в такому масштабному напрямку ми ще не мали.

Участь в учнівському проекті

Учнівський патріотичний проект «Ми діти твої, Україно» був ініційований НМЦ ПТО в Дніпропетровській області, з метою виховання громадянина-патріота України, утвердження любові до Батьківщини, духовності, моральності, шанобливого ставлення до національних надбань українського народу, наслідування найкращих прикладів мужності та звитяги борців за свободу та незалежність України.

Навколо цієї теми і об'єдналися разом педагоги, майстри виробничого навчання та учнівська молодь нашого закладу.

На початку проекту було проведено ознайомлення педагогічного колективу з темою проекту, визначено творчу та експертну групи, учасників проекту, їх координаторів, створена відповідна організаційно-розпорядча документація. Творча група була ознайомлена з програмою проекту,

алгоритмом її впровадження та етапами реалізації, а також з визначеними термінами.

Для реалізації учнівського проекту спочатку була обрана провідна ідея, мета, визначені цілі та завдання проектної діяльності. Учнівські дослідницькі і пошукові проекти мають на меті організацію діяльності учнів, спрямовану на розв'язання творчих завдань із заздалегідь невідомим результатом і передбачають наявність певних етапів роботи. Далі відбулося планування проекту та прогнозування кінцевого результату.

План методичних заходів у межах учнівського проекту включав:

- консультування учасників проекту;
- засідання методичних об'єднань педагогів залучених до роботи;
- інноваційний підхід роботи творчої групи, а саме створення методичного інформатора «АНОНС. Ми в проекті», висвітлення інформації щодо участі в проекті на сайті ліцею та ЗМІ;
- проведення заходів в ліцеї щодо національно-патріотичного виховання учнів: до Дня українського козацтва; зустріч учнів з воїнами АТО присвячена Дню захисника України; он-лайн анкетування учнів «Прав без обов'язків не буває!»; в рамках XII Мандрівного фестивалю документального кіно про права людини перегляд фільмів про події Майдану, книжкові тематичні виставки щодо висвітлення подій в історії державотворення в Україні; уроки-реквієми, виховні години та ін.;
- проведення засідання педагогічної ради на тему «Учнівські проекти – як одна із форм навчально-методичної роботи в навчальному закладі»;
- проведення патріотичного флеш-мобу «Україна понад усе»;
- анкетування учасників проекту та презентація кращих проектів в учнівських групах, на педагогічній нараді, а також надання матеріалів на розгляд журі області;
- проведення ЄМД на тему «Реалізуємо Концепцію національно-патріотичного виховання» за підсумками участі в учнівському проекті.

Наступний етап реалізації проекту був підготовчим. Учні-учасники проекту виявляли методи пошуку та джерел інформації, визначали шляхи розв'язання проблеми. На цьому етапі здійснювалося планування роботи всередині проектної групи, створювалися робочі мікрогрупи, які займалися збиранням даних у визначених напрямках (пошуку інформації та ін.), їх аналізом, обробкою та систематизуванням.

Третім етапом стало втілення, точніше здійснення задумів учасників проекту, які виконували проект самостійно, тому і визначилися в якому вигляді його слід представляти та в якій формі. Визначали це з точки зору привабливості, креативності, значимості, а також враховуючи мотиваційну складову.

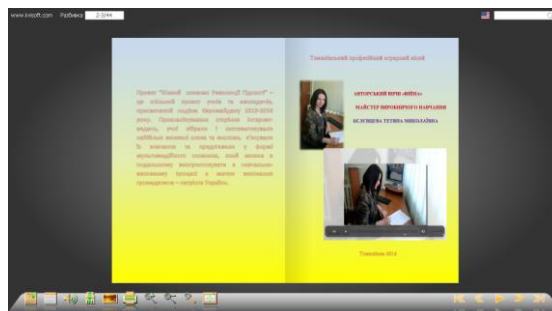
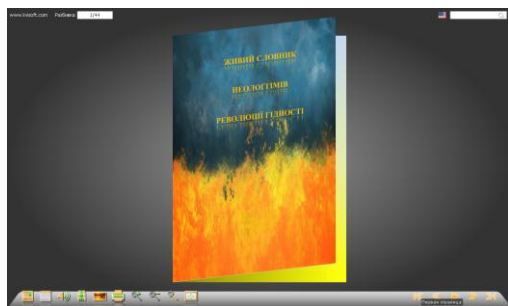
Після цього здійснювався аналіз роботи, обговорення отриманих результатів, тобто якщо учні досягли успіху, то можна робити висновок про те, що їхній задум здійснився, що було прийнято правильне рішення, правильно обрана відповідна ціль. А також на цьому етапі учні-учасники проекту представлення свої результати, свій кінцевий продукт на розгляд експертній групі, журі, учням, педагогам, батькам. Таким чином результатом проектної учнівської діяльності стало створення навчального, освітнього, виховного та культурного продукту.

В результаті проектної діяльності учнів на розгляд журі представлялися два інноваційні продукти, які були створені за допомогою електронної програми з 3D-ефектами, поєднували декілька мультимедіа об'єктів на одній сторінці, підтримуючи різні формати та мали звуковий супровід.

Одним з таких продуктів проекту став «Живий словник неологізмів Революції Гідності», іншим був фото альманах присвячений учням-випускникам нашого навчального закладу - воїнам АТО.

Проект “Живий словник Революції Гідності” присвячений подіям Євромайдану 2013-2014 років. Представлений словник у вигляді книжки за допомогою електронної програми FlipBook Maker, яка перетворює PDF-файли, відео та картинки в гарні флеш-презентації з ефектом перегортування

сторінок та іншими привабливими ефектами, а головне, що цей продукт може працювати без підключення комп'ютера до мережі Internet. Він містить 19 визначень (неологізмів), 43 фотографії та 16 відео-сюжетів. Всі визначення, фотоматеріали та відео-сюжети того чи іншого терміну взяті з офіційних джерел, на які зроблено відповідні гіперпосилання.

За кінцевим результатом цей продукт освітньо-виховний, за видом діяльності учнів – пошуковий. Його використовують педагоги як при проведенні уроків історії України, Євровибору, так і при проведенні виховних заходів присвячених подіям Революції Гідності.

Проектна діяльність, насамперед, дозволяє зосередитись на розвитку особистості учня, на його здібностях до самовизначення та самовдосконалення, на процесі формування у нього громадянських якостей, компетентностей та активної громадянської позиції.

Висновки

Проектні технології сприяють наближенню освітнього процесу до логіки наукового дослідження; виходу педагогів на креативний рівень у практичній діяльності; збагаченню знань педагогів з питань новітніх освітніх технологій; розвитку у педагогів плануючого, творчого мислення,

комунікативних навичок; підвищенню професійної кваліфікації та педагогічної майстерності.

Використання проектного підходу у методичній роботі з педагогами впливає на пізнавальний, креативний, соціально-моральний, емоційно-ціннісний розвиток учнів, робить навчально-виховний процес ефективним та відкритим для громадськості, залучає до педагогічного процесу батьків .

Використані джерела

1. Герман О.І. Технологія педагогічного проектування у методичній роботі /О.І.Герман// Управління школою. – 2007. -№1
2. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді. Додаток до наказу МОН України від 16.06.2015р. №641
3. Романовська М.Б. Метод проектів у навчальному процесі: метод. посібник/ М.Б.Романовська. –Х.:Видавництво «Ранок», 2007.- 160с.